

Tilapäisen valiokunnan esitys valtuustolle

Tilapäinen valiokunta 09.06.2026 § 47
60/00.01.03/2026

Päätösesitys	Annetaan kokouksessa
Päätös	<p>Tilapäinen valiokunta esittää valiokunnan raportin valtuustolle (Liite 1) ja esittää raportin perusteella valtuustolle, että valtuusto päättää:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Todeta, että kunnanhallituksen puheenjohtaja on menettänyt valtuuston luottamuksen tilapäisen valiokunnan selvitykseen perustuvan kokonaisarvion perusteella liitteenä olevassa raportissa mainituin perusteluin.2. erottaa kuntalain 34.2 §:n nojalla kunnanhallituksen puheenjohtajiston kunnanhallituksen jäsenyydestä3. että pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän kohtien 1. ja 2. osalta kokouksessa ennen uusien luottamushenkilöiden valintaa.4. Täydentää kunnan hallitusta kahdella jäsenellä ja kahdella henkilökohtaisella varajäsenellä.5. Valita kunnanhallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan jäljelle olevaksi toimikaudeksi 2025–2027.6. Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän kohtien 3–5 osalta kokouksessa.
Käsittely	<p>Tilapäisen valiokunnan puheenjohtaja toi kokoukseen seuraavan päätösesityksen:</p> <p>Tilapäinen valiokunta esittää valiokunnan raportin valtuustolle (Liite 1) ja esittää raportin perusteella valtuustolle, että valtuusto päättää:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Todeta, että kunnanhallituksen puheenjohtaja on menettänyt valtuuston luottamuksen tilapäisen valiokunnan selvitykseen perustuvan kokonaisarvion perusteella liitteenä olevassa raportissa mainituin perusteluin.2. erottaa kuntalain 34.2 §:n nojalla kunnanhallituksen puheenjohtajiston kunnanhallituksen jäsenyydestä3. että pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän kohtien 1. ja 2. osalta kokouksessa ennen uusien luottamushenkilöiden valintaa.4. Täydentää kunnan hallitusta kahdella jäsenellä ja kahdella henkilökohtaisella varajäsenellä.5. Valita kunnanhallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan jäljelle olevaksi toimikaudeksi 2025–2027.6. Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän kohtien 3–5 osalta kokouksessa. <p>Tarja Kallio esitti, että puheenjohtajistoa ei eroteta. Esitys raukesi kannattamattomana.</p> <p>Tarja Kallio jätti päätöksestä eriävän mielipiteen.</p>
Perustelut	<p>Pelkosenniemen kunnanvaltuusto päätti 8.4.2026 § 18 että se asettaa keskuudestaan kuntalain 35 §:ssä tarkoitetun tilapäisen valiokunnan valmistelemaan hallituksen puheenjohtajiston erottamista.</p> <p>Kuntalain 34.2 §:n mukaan valtuusto voi erottaa valtuuston ja valitsemiensa toimielinten puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan kesken toimikauden, jos he tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta. Erottamispäätös koskee puheenjohtajistoa kokonaisuudessaan.</p>

Säännöksellä pyritään turvaamaan toimielinten tehokas työskentely ja korostamaan puheenjohtajan vastuuta.

Kuntaliiton tulkinta säännöksestä on se, että puheenjohtajiston erottamispäätös tarkoittaa puheenjohtajiston erottamista toimielimestä. Toimielimeen valitaan uudet jäsenet erotettujen puheenjohtajistoon kuuluneiden tilalle. Myös puheenjohtajistoon kuullut voi tulla valituksi uudelleen jäseneksi. Tämän jälkeen toimielimen jäsenistä valitaan puheenjohtajisto

Tilapäinen valiokunta on valtuuston keskuudestaan oman päätöksentekonsa valmistelamista varten asettama erityinen valmisteluelin luottamuksen arviointia ja erottamista koskevissa asioissa. Kun luottamushenkilön erottamista koskeva asia on tullut vireille, valtuusto voi asettaa tilapäisen valiokunnan, joka on valmisteltava asia. Tilapäinen valiokunta ei arvioi asian oikeudellisia kysymyksiä vaan ainoastaan mahdollista poliittista epäluottamusta. Erottaminen voi perustua poliittiseen harkintaan, minkä vuoksi laissa ei ole säädetty erottamisperusteita.

Hallintolain 6. luvun 34 §:n mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua Mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Tilapäinen valiokunta on kuullut asiaan liittyen valtuustoryhmien puheenjohtajat kunnanhallituksen jäsenet, kunnanjohtajan sekä pyytänyt vastineen kunnanhallituksen puheenjohtajalta ja varapuheenjohtajalta (Liite 1).

Selvitystyön lopputuloksena tilapäinen valiokunta antaa päätösesityksen valtuustolle. Erottamispäätös on perusteltava ja siinä on mainittava, mihin luottamuspula perustuu.

Kuntalain 40 §:n mukaan kunnanhallituksen puheenjohtaja johtaa poliittista yhteistyötä, jota kunnanhallituksen tehtävien toteuttaminen edellyttää. Kunnanhallituksen puheenjohtajan muista tehtävistä määrätään hallintosäännössä.

Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja on valittava kuntalain 105 §:n mukaan samassa vaalitoimituksessa. Vaalissa tulevat valituksi henkilöt, jotka ovat saaneet eniten ääniä. Vaali voidaan kuntalain 105 §:n mukaan vaatia toimitettavaksi suhteellisenä.

Kuntalain 79 §:n mukaan luottamushenkilö pysyy toimeensa, kunnes toimeen on valittu toinen henkilö. Erotettujen luottamushenkilöiden tilalle valitaan välittömästi samassa valtuuston kokouksessa uudet henkilöt. Erottamispäätöksen osalta valtuuston pöytäkirja on syytä tarkistaa kokouksessa heti päätöksenteon jälkeen ennen uusien luottamushenkilöiden valintaa.

Tilapäisen valiokunnan raportti oheisliitteenä, joka julkaistaan valiokunnan päätöksellä.